

Nytt inom bokförings- och skattepraxis till bokslutssäsongen

Bokslutssäsongen är här igen – vilka förändringar inom bokföring och beskattning bör beaktas, och hur styr de arbetet för den som upprättar bokslutet?

Bokslutssäsongen är åter aktuell för de flesta finländska företag, och även i år gäller det att beakta såväl bokföringsnämndens aktuella utlåtanden som förändringar inom beskattningen. Dessa påverkar direkt hur bokslutet upprättas, hur en rättvisande och tillräcklig bild säkerställs och vilka skatte-effekter företagsarrangemang kan medföra.

Bokföringsnämndens linjedragningar – den rättvisande bilden betonas

Bokföringsnämnden har förtydligat flera frågor som har direkt påverkan på redovisningen av eget kapital och placeringar. Den första gäller obetalda placeringar i fonden för fritt eget kapital (SVOP) (BFN 2118/2025). Enligt uttalandet får en vederlagsfri SVOP placering inte bokföras som eget kapital innan betalningen faktiskt har gjorts till bolaget. Enligt etablerad god bokföringssed torde det ändå vara möjligt att en SVOP-placering kan betraktas som en fordran i bokslutet, förutsatt

att den har betalats senast vid tidpunkten för undertecknandet av bokslutet. Syftet med KILAs utlåtande är att förhindra en obefogad förstärkning av balansräkningen och att säkerställa tillförlitligheten i utdelnings- och betalningsförmågetesterna. Om regeln inte följs kan läsaren av bokslutet få en felaktig uppfattning om bolagets verkliga ekonomiska ställning. En för tidigt bokförd SVOP placering kan ge en missvisande bild av soliditeten, eftersom det egna kapitalet framstår som högre trots att medlen ännu inte finns tillgängliga. Detta kan leda till alltför optimistiska kreditbeslut eller felaktiga riskbedömningar från långivare, investerare och andra intressenter. Även likviditeten kan framstå som bättre än den är, eftersom eget kapital inte stärker kassan innan betalningen mottagits. Ett artificiellt högt eget kapital förvränger dessutom centrala nyckeltal som soliditet och skuldsättningsgrad, vilket försvårar jämförbarheten mellan räkenskapsår och kan leda till felaktiga slutsatser om verksamhetens utveckling.

Bokföringsnämnden har även preciserat sina anvisningar kring ändringar i bokföringen (BFN 2122/2025) och fastställt att bokföringen endast får justeras fram till dess att bokslutet undertecknas. Eventuella fel som upptäcks därefter ska rättas via eget kapital i nästa räkenskapsperiod. Denna praxis stärker tillförlitligheten i verifikationskedjan och förhindrar situationer där bokföringsmaterialet ändras i efterhand på ett sätt som fördunklar den tidsmässiga periodiseringen och

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

gör bokslutet svårtolkat. Om principen inte följs riskerar bokslutets användare att få en felaktig uppfattning om när affärshändelser faktiskt inträffat, vilket försämrar jämförbarheten mellan perioder och kan underminera förtroendet för bolagets interna kontroll.

Även BFNs uttalande om nedskrivningar och återföringar av investeringar (BFN 2093/2025) betonar att återföringar ska bokföras i samma resultatpost som den ursprungliga nedskrivningen och att bruttoföringar inte är tillåtna. Detta säkerställer att värdeförändringar framgår på ett transparent och enhetligt sätt utan att intäkter blåses upp eller kostnader separeras artificiellt. Om återföringar bokfördes som separata intäkter skulle resultatet framstå som starkare än det faktiskt är, särskilt i företag med betydande kapitalplaceringar, och detta skulle kunna leda till felaktiga bedömningar av risknivå och bestående värden.

Därutöver rekommenderar BFN att koncernbokslut upprättas redan från det första året då en koncern bildas (BFN 2101/2025), även om de lagstadgade gränsvärdena inte överskrids under två räkenskapsperioder. Rekommendationen syftar till att ge intressenter – särskilt långivare – en så fullständig och aktuell helhetsbild av koncernens struktur och ekonomiska ställning som möjligt. Om ett koncernbokslut inte upprättas i ett tidigt skede kan läsaren få en alltför begränsad eller missvisande bild av koncernens skuldsättning, risker och interna transaktioner, vilket kan försvåra såväl kreditbedömningar som strategiska beslut. Ett tidigt koncernbokslut stärker också jämförbarheten mellan

enheternas information och minskar risken för att betydande koncerneffekter förbises.

Skatteförändringar – aktiebyten och tilläggsköpeskillingar i nytt ljus

För den som upprättar bokslut är kopplingen mellan redovisning och beskattning alltid central. Inom beskattningen pågår flera förändringar som påverkar etablerade förfaranden vid företagsarrangemang. En aktuell förändring inom beskattningen gäller aktiebyten mellan parter i intressegemenskap. I stället för gängse värde ska aktier som förvärvas genom sådana aktiebyten nu värderas till det matematiska värdet som gällde före bytet, vilket kan sänka nettotillgångarna och därmed minska utrymmet för lättnadsberättigade utdelningar. Förändringen tillämpas dessutom retroaktivt på arrangemang från och med 2017 och påverkar redan deklarationerna för 2025. Detta kräver att företagen noggrant analyserar effekterna av ägararrangemang och utdelningsbeslut innan dessa genomförs.

En annan förändring gäller beskattningen av tilläggsköpeskillingar. I många företagsförvärv utgör tilläggsköpeskillingar en väsentlig del av köpeskillingen och baseras ofta på framtida resultat eller andra osäkra prestationsmått. Från och med 2026 beskattas tilläggsköpeskillingar – inklusive överlåtelseskatt – först när den slutliga köpeskillingen fastställs. Detta eliminerar

behovet av uppskattningsbaserade betalningar och deras efterföljande rättelser och skapar ett mer förutsägbart och rättvist skattesystem. Samtidigt harmoniseras beskattningen med principen att skatt ska tas ut på faktisk, inte uppskattad, inkomst. Det återstår att se i vilken utsträckning förändringen påverkar utformningen av företagsförvärv och incitamentsstrukturer på marknaden.

FoU avdraget - dokumentationskraven skärps betydligt

Det forsknings- och utvecklingsavdrag som infördes från och med beskattningsåret 2023 syftar till att stärka Finlands innovations- och konkurrenskraft genom att uppmuntra företagen att investera i forskning och utveckling. Avdraget möjliggör ett extra avdrag på löne- och köpta tjänsteutgifter som hänför sig till FoU verksamhet. I praktiken har utnyttjandet av avdraget visat sig utmanande, särskilt när det gäller dokumentationen. Skattemyndigheten skärpte kraven den 26 februari 2025, vilket innebär att en kortfattad projektbeskrivning inte längre räcker. I stället måste bolagen lämna in en omfattande och detaljerad redogörelse för varje projekt, inklusive målsättningar, teknisk nyhetsgrad, genomförandesätt och hur arbetstid och kostnader allokteras till FoU verksamheten. Tidsregistrering och projektspecifik kostnadsuppföljning är i praktiken obligatoriska, och avdraget måste yrkas i samband med inlämningen av deklarationen eftersom det inte kan sökas retroaktivt.

Elektronisk rapportering till PRH - en ny norm för företag

En viktig del av god bolagsstyrning är att företaget uppfyller de formella rapporteringskraven. Från och med 2026 ska nästan alla företag lämna in sina anmälningar till handelsregistret elektroniskt, inklusive etableringsanmälningar, ändringsanmälningar och inlämning av bokslut. Digitala processer förbättrar kvaliteten och snabbheten i registreringen och minskar risken för fel - men förutsätter samtidigt att företagen säkerställer adekvata

fullmakter, digitala verktyg och tydliga interna processer. Från och med 2028 avser PRH dessutom att tillhandahålla alla företags senaste bokslut i elektroniskt format, vilket markerar en bestående övergång till digital hantering.

Sammanfattning - varför är dessa förändringar kritiska under bokslutssäsongen?

De aktuella förändringarna påverkar både redovisningens och beskattningens kravbild. De styr bland annat

hur eget kapital och investeringar ska redovisas,

hur skatteeffekter i företagsarrangemang uppstår,

hur FoU projekt måste dokumenteras, samt

i vilken form och på vilket sätt bokslut ska lämnas in till myndigheter.

Ur revisionssynpunkt aktualiserar dessa områden dessutom klassiska värderingsfrågor, såsom om balansposterna är korrekt värderade och om going concern principen är beaktad i upprättandet av bokslutet. För företag som upprättar bokslut är dessa frågor centrala, eftersom de påverkar möjligheten att säkerställa en rättvisande bild, hantera skattekonsekvenser korrekt och uppfylla bolagsrättsliga skyldigheter. Organisationer som förbereder sig i tid undviker fel, onödiga rättelser i revisionen och eventuella sanktioner - och stärker samtidigt bokslutets tillförlitlighet i intressenternas ögon, vilket i slutänden är ett av de främsta målen med ett väl upprättat bokslut.

EY | Building a better working world

EY is building a better working world by creating new value for clients, people, society and the planet, while building trust in capital markets.

Enabled by data, AI and advanced technology, EY teams help clients shape the future with confidence and develop answers for the most pressing issues of today and tomorrow.

EY teams work across a full spectrum of services in assurance, consulting, tax, strategy and transactions. Fueled by sector insights, a globally connected, multidisciplinary network and diverse ecosystem partners, EY teams can provide services in more than 150 countries and territories.

All in to shape the future with confidence.

EY refers to the global organization, and may refer to one or more, of the member firms of Ernst & Young Global Limited, each of which is a separate legal entity. Ernst & Young Global Limited, a UK company limited by guarantee, does not provide services to clients. Information about how EY collects and uses personal data and a description of the rights individuals have under data protection legislation are available via ey.com/privacy. EY member firms do not practice law where prohibited by local laws. For more information about our organization, please visit ey.com.

© 2026 Ernst & Young AS
All rights reserved

XXXXX-XXXGbl

ED None

This material has been prepared for general informational purposes only and is not intended to be relied upon as accounting, tax, legal or other professional advice. Please refer to your advisors for specific advice.

ey.com

Olli Penttilä

Senior Manager, CGR- revisor, hållbarhetsrevisor
EY Finland, Audit
olli.penttila@fi.ey.com
+358504095007